

Eiropas valstu partneriem līdzdarbosimies turpmākos trīs gadus. Gan projekts *ATLAS*, gan *BioFruitnet* vērsti uz to, lai lauksaimniekiem saimniekošanu padarītu viedāku un vienkāršāku, izmantojot mūsdienu tehnoloģiju sniegtās iespējas.

LAP 2014.–2020. pasākuma *Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi* ietvaros esam aizvadījuši septiņas 16 h mācības dažādos Latvijas reģionos par bioloģisko augkopību, dārzenkopību, augļkopību, lopkopību, sniedzot iespēju pilnveidot zināšanas vairāk nekā 120 mācību dalībniekiem. Šogad uzsākām darbu arī LAP 2014.–2020. pasākuma *Sadarbība projektos Latvijas cūkkopības ilgtspējīga attīstība uz antibiotiku brīvas un bioloģiskas saimniekošanas pamatiem* un *Lauku*

divās produktu grupās – piena un graudaugu pārstrādes produkcijā. Abas jomas, pateicoties spēcīgi attīstītai pārstrādei, patērētājiem spēj nodrošināt ievērojamu produkcijas apjomu. Līdz 2030. gadam LBLA plāno šo īpatsvaru palielināt vismaz līdz 30 %. Ņemot vērā bioloģiskās lauksaimniecības attīstību Latvijā, kā arī bioloģiski sertificētas pārtikas tirgus spēcīgo izaugsmi gan Eiropas Savienībā, gan globāli, esam pārliecināti par to, ka šis mērķis tiks sasniegts. Līdz šim zaļais publiskais iepirkums Latvijā virzīts kā nosacīti vietējās ražošanas stimulēšanas rīks, nevis instruments sabiedrības veselības un vides problēmu risināšanai.

Gada indīgākais izaicinājums: Latvijai būtu jāseko citu valstu piemēram un jāaiz-

gums ES, un tā ir satraucoša vēsts gan no patērētāju, gan jo īpaši no vides viedokļa. Palielinoties pesticīdu skartajām teritorijām, pieaug slodze uz dabiskajām ekosistēmām un arī uz apputeksnētājiem; ne bez iemesla pēdējā laikā zinātnieki tam pievērsuši pastiprinātu uzmanību. Ja valstiski cenšamies lauksaimniecību attīstīt pēc tādu valstu parauga, kur pašlaik jau ir lielas vides problēmas, ir naivi cerēt, ka mūs šī ietekme neskars. Jau pirms vairākiem gadiem Eiropas Komisija aicināja dalībvalstis vērtēt, vai glifosāta lietošana pirms ražas kulšanas atbilst labai lauksaimniecības praksei, taču Latvijā par to tā arī nav notikušas diskusijas. Latvijā ražotā produkcija var kļūt nekonkurētspējīga, ja mūsu lauksaimniecības produkcijas ražība būs balstīta uz glifosāta vai pesticīdu kopumā lietošanu.

Gada politiskā aktualitāte: siltumnīcefekta gāzu emisiju efektīvāka samazināšana, rūpīgāka dabisko zālāju uzturēšana, augsnes auglības palielināšana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana – tie ir daži no būtiskākajiem tematiem, ar kuriem ir un būs jārēķinās lauksaimniekiem Eiropas Savienībā un arī Latvijā, sagaidot jauno Kopējās lauksaimniecības politiku. LBLA aktīvi piedalās Zemkopības ministrijas rīkotajās darba grupās, aicinot par Latvijas mērķiem KLP kontekstā domāt plašāk, nevis tikai kā par atsevišķu zemnieku saimniecību vai šaurām atsevišķu nozaru interesēm.

Bioloģiskās lauksaimniecības pozitīvā attīstības dinamika vairākos segmentos apliecina to, ka iepriekšējos gados sniegtais finansiālais ieguldījums ir devis nozīmīgu ieguldījumu ražošanas palielināšanā un pārstrādes attīstīšanā. LBLA uzskata, ka turpmāk ar atbalsta instrumentiem nepieciešams veicināt arī tādu līdz šim neatbalstītu nozaru attīstību kā cūkkopība, putnkopība un akvakultūra. Šo nozaru produkcija kļūst arvien pieprasītāka gan Latvijas, gan Eiropas un arī globālajā tirgū. Tāpat nepieciešams atbalsts segtajām platībām, lai veicinātu segto platību kultūru audzēšanu un pieejamību tirgū. Tomēr jāņem vērā, ka bioloģiskā lauksaimniecība neaprobežojas ar tādiem aspektiem kā ražošana un tās apjomi, bet arī sniedz svarīgu ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības, ūdens, augsnes un gaisa saglabāšanā. Bioloģiskajā lauksaimniecībā nedrīkst lietot sintētiskos mēslošanas līdzekļus, tā vietā jākoncentrējas uz slēgtu

Pasākumā *Satiec bioloģisko zemnieku* Kalnciema kvartālā Rīgā.

saimniecību pārvaldības elektroniskās sistēmas izveide. 2019. gada 2. novembrī Kalnciema kvartālā organizējam pasākumu *Satiec bioloģisko zemnieku*, kad sevišķi izcēlām tieši bioloģiskās pārtikas ražotājus.

Gada zaļākais mērķis: viens no mērķiem 2019. gadā bija panākt, lai zaļais publiskais iepirkums patiešām atbilstu tā nosaukumam, rosinot noteikt bioloģiski ražotas pārtikas minimālo procentuālo īpatsvaru iepirkumos. Diskusijas vēl nav galā – darbs pie šiem priekšlikumiem sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju turpināsies arī 2020. gadā. LBLA rosina noteikt sākotnēji 10 % lielu bioloģiskās pārtikas īpatsvaru publiskajos iepirkumos vismaz

liedz vai jāierobežo glifosātu saturošu preparātu lietošana. Politikas veidotāju un kompetento iestāžu vadītāju rīcībai jāseko arī Latvijā. Līdz šim valdījusi pesticīdu izmantošanu atbalstoša pozīcija – bez to lietošanas pārtikas ražošana nebūtu iespējama. LBLA aicina to mainīt, domājot par lauksaimniecības ilgtspējīgu attīstību. Ņemot vērā pašlaik notiekošās diskusijas par Kopējās lauksaimniecības politikas nākotni, pesticīdu ietekmes mazināšana ir viens no būtiskākajiem faktoriem, kas jāņem vērā, veidojot nozares politiku nākamajiem septiņiem gadiem. Latvijā, pieaugot aramzemi platībām, palielinās arī izlietoto pesticīdu daudzums. Saskaņā ar *Eurostat* apkopoto informāciju Latvijā ir straujākais pesticīdu lietošanas pieau-